

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de eerste herverdeling van begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024

- Definitieve goedkeuring

Samenvatting: Voorliggend ontwerp van besluit regelt de eerste herverdeling in 2024 van de provisie CB0-1CBG2AM-PR (Noodfonds Oekraïne) voor het recupereren vanuit de algemene middelen door de verschillende beleidsdomeinen, voor het financieren van uitgaven die kaderen binnen de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De diverse maatregelen die genomen werden m.b.t. de opvang van tijdelijk ontheemden uit Oekraïne verlopen via het Agentschap voor Onderwijsdiensten, Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, departement WVG, departement WSE, Agentschap Wonen, departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken, Agentschap Digitaal Vlaanderen, Agentschap Overheidspersoneel, Agentschap Overheidspersoneel – dienst van gouverneurs, Agentschap Facilitair Bedrijf en Agentschap Binnenlands Bestuur.

Het betreft de beleidsvelden:

- binnen Agentschap voor Onderwijsdiensten:
 - o beleidsveld Kleuter- en Leerplichtonderwijs
 - o beleidsveld Ondersteuning van het Onderwijsveld.
- binnen Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen:
 - o beleidsveld Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen:
 - o beleidsveld Apparaatskredieten
 - o beleidsveld Ondersteuning van het Onderwijsveld.
- binnen Departement WVG:
 - o beleidsveld Apparaatskredieten
 - o beleidsveld Welzijn
 - o beleidsveld Gezondheids- en Woonzorg

- beleidsveld Opgroeien.
- binnen Departement WSE:
 - beleidsveld Apparaatskredieten
 - beleidsveld Werk
 - beleidsveld Competenties.
- binnen Agentschap Wonen:
 - beleidsveld Wonen
- binnen Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken:
 - beleidsveld Ontwikkelingssamenwerking
- binnen Agentschap Digitaal Vlaanderen:
 - beleidsveld Digitalisering
- binnen Agentschap Overheidspersoneel:
 - beleidsveld Apparaatskredieten
- binnen Agentschap Overheidspersoneel – Dienst voor Gouverneurs:
 - beleidsveld Apparaatskredieten
- binnen Agentschap Facilitair Bedrijf:
 - beleidsveld Apparaatskredieten
 - beleidsveld Interne Dienstverlening Vlaamse Overheid
- binnen Agentschap Binnenlands Bestuur:
 - beleidsveld Apparaatskredieten
 - beleidsveld Gelijke Kansen en Integratie en Inburgering
 - beleidsveld Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Bij begrotingsopmaak (BO) 2024 besliste de Vlaamse Regering een provisie Noodfonds Oekraïne aan te leggen in het kader van de continuering van de aanpak van de Oekraïne-crisis in Vlaanderen. Hierbij werd een bedrag van 101.000.000 euro VAK en 116.000.000 euro VEK voorzien op begrotingsartikel CBO-1CBG2AM-PR, op basisallocatie 1CB042. Er werd geen begrotingsruiter voorzien.

Inzake de decretale basis voor de toekenning van subsidies door de betrokken entiteiten en dewelke gefinancierd worden vanuit deze (en volgende) kredietherverdeling(en) wordt verwezen naar het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024 (VR 2023 2212 DEC.0092).

Herverdelingsbesluiten zijn besluiten die meermaals in dezelfde vorm voorkomen. Met toepassing van punt 297, eerste alinea uit de Omzendbrief Wetgevingstechniek, is een wetgeving technisch en taalkundig advies voor een dergelijk besluit niet nodig. Gezien de aard van het besluit is een RIA-toets evenmin vereist. Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de administratieve lasten.

Op 24 april 2024 gaf de Inspectie van Financiën bij hoogdringendheid advies.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Sinds maart 2022 wordt Vlaanderen geconfronteerd met een instroom van personen die op de vlucht zijn geslagen als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne die begon op 24 februari 2022. Anticiperend hierop heeft de Europese Unie bij besluit van 4 maart 2022 het tijdelijk beschermingsstatuut van tijdelijk ontheemde geactiveerd en ondertussen verlengd tot en met 4 maart

2025¹. Zij krijgen een attest waarmee ze zich kunnen inschrijven in het rijksregister van de gemeente waar ze verblijven en krijgen dan een verblijfskaart A. Dit creëert o.a. volgende rechten:

- onbeperkte toegang tot de arbeidsmarkt
- inschrijving bij de mutualiteit
- recht op maatschappelijke dienstverlening (equivalent leefloon)
- recht om een bankrekening te openen
- recht op onderwijs voor kinderen
- gezinstoeslagen
- ...

Voor personen met opvangnood dient ook huisvesting voorzien te worden. In eerste instantie kan men terecht in noodopvang, georganiseerd door Fedasil. Vervolgens stroomt men door naar crishuisvesting op het lokaal niveau (waarbij de toewijzing gebeurt door Fedasil). Ten slotte moeten deze mensen doorstromen naar duurzame huisvesting, eveneens georganiseerd door het lokaal niveau maar waar Vlaanderen centraal coördineert.

Gegeven het bovenstaande impliceert dit, in tegenstelling tot de vluchtelingen crisis van 2014, een quasi directe impact op Vlaanderen en de Vlaamse Overheid. Het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering hebben daarom beslist om het regulier kader waar nodig te versterken en/of bijkomende maatregelen te treffen. Deze maatregelen kunnen worden samengevat in 10 sectoren:

- Opvangcapaciteit
- Binnenlands bestuur
- Integratie
- Wonen
- Digitaal Vlaanderen
- Facility
- Onderwijs
- Welzijn
- Werk
- Bestuurszaken

De Vlaamse Regering heeft ook een Taskforce aangesteld bestaande uit de leidende ambtenaren (of hun afgevaardigden) van de relevante Vlaamse beleidsdomeinen die de coördinatie van de vluchtelingenuitdaging opneemt. Zo staat zij in voor:

- Het lokale aanbod actueel en accuraat in kaart brengen en vergroten
- praktische afspraken maken met de federale overheid over de toewijzing van personen in functie van de lokale realiteit en draagkracht
- een overzicht bijhouden van de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen
- de specifieke maatregelen van de Vlaamse beleidsdomeinen en daaraan gekoppelde behoeften in kaart brengen ter voorbereiding van discussie binnen de Vlaamse Regering
- relevante informatie verzamelen en ontsluiten voor de lokale besturen, de Vlaamse beleidssectoren en het federale niveau
- fungeren als uniek aanspreekpunt voor de Vlaamse overheid, de lokale besturen en het federale niveau
- de verschillende domeinen bijstaan om via flexibele kaders tijdelijke maatregelen uit te werken.

In de schoot van de taskforce werd een matrix maatregelen aangelegd met daarin een gedetailleerd overzicht van alle maatregelen, inclusief budgettaire onderbouw, die binnen de diverse sectoren worden genomen. Dit overzicht diende ook als basis bij de bepaling van de grootteorde van het

¹ Zie ook <https://dofi.ibz.be/nl/themes/ukraine/tijdelijke-bescherming>.

Noodfonds in het kader van de begrotingsaanpassing (BA) 2022/2023 en de begrotingsopmaak 2023/2024.

Bij de BO 2024 werd door de Vlaamse Regering een provisie aangelegd in het kader van de opvang van tijdelijke ontheemden uit Oekraïne. Hierbij werd een bedrag van 101.000.000 euro VAK en 116.000.000 euro VEK voorzien op begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR, op basisallocatie 1CB042. Voorliggend herverdelingsbesluit regelt de **eerste herverdeling** uit deze provisie.

Als bijlage 4 bij deze herverdeling wordt de **uitvoeringsrapportering “Vlaanderen helpt Oekraïne – Terugblik 2023”** toegevoegd met een inhoudelijk en budgettair overzicht van de uitvoering in begrotingsjaar 2023. Daarbij wordt per sector en sectorale maatregel een fiche aangemaakt die bestaat uit 4 onderdelen:

- Algemene info: sector, naam maatregel + uitvoerder
- Korte duiding van de maatregel
- Budgettaire uitvoering tot en met 31/12/23 zoals afgeleid uit OraFin of aangeleverde rapportering van niet-OraFinners (middels gestandaardiseerd rapporteringssjabloon)
- Algemene voortgang van de maatregel

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen de Taskforce werd een gedetailleerde matrix van de diverse maatregelen per sector aangelegd. Voor de budgettaire onderbouw per maatregel wordt daarbij gestreefd naar de definiëring van een P*Q redenering waarbij de Q gekoppeld is of kan afgeleid worden van:

- De concrete instroom van tijdelijk ontheemden in Vlaanderen.
- De gecreëerde of te creëren duurzame opvangcapaciteit.

Gelet op de actuele onzekerheid rond de duur en ontwikkeling van deze crisis kan het benodigde budget zo mee evolueren op basis van de ramingen en evoluties binnen een concrete Q (bv. algemene instroom, aantal ingestroomde kinderen of volwassenen, gecreëerde opvangcapaciteit per type, ...). Dit heeft als voordeel:

- De impact van een significante wending in de crisis kan budgettair snel vertaald worden binnen de verschillende maatregelen.
- De herverdelingen richting de betrokken entiteiten zullen gebaseerd zijn op de reële evoluties binnen de gekozen parameter waardoor het risico op ex-ante overfinanciering en -subsiëring tot een minimum herleid wordt.

Voor sommige maatregelen wordt hier om diverse redenen afgeweken (IT-ontwikkelingskosten, forfaitaire subsidies, beperkte en tijdelijke uitbreiding van het bestaande reguliere kader). Voor deze uitgaven werd een maximaal budget bepaald waar beroep kan op worden gedaan. Het verhogen van dit budget kan dan enkel mits een nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering.

Met voorliggend besluit wordt de eerste herverdeling vanuit de provisie Noodfonds Oekraïne voor 2024 richting de betrokken entiteiten geregeld. Deze herverdeling werd ook binnen de Taskforce voorbereid op basis van de volgende richtlijnen:

- Enkel dossiers zoals formeel goedgekeurd op de VR van ten laatste 19 april 2024 worden meegenomen.
- Op te vragen krediet op basis van P*Q (of eigen formule indien gevalideerd door VR).
- Q daarbij in functie van actuals/indicatoren binnen de eigen sectorale maatregelen.
- Enkel kredietbehoefte tot volgende herverdeling. Uitzondering hierop zijn personeels- en werkingskredieten voor tijdelijke wervingen. Zij zijn reeds voorzien tot het einde van het jaar of de duurtijd van het contract (indien niet tot het einde van het jaar).

Op basis van deze richtlijnen werden kredietaanvragen ingediend voor volgende sectoren (bedragen in duizend euro):

Sector	Maatregel	VAK	VEK	
BESTUURSZAKEN	001 - Tijdelijke versterking CCVO	11	11	
	002 - Tijdelijke ondersteuning gouverneurs	43	43	
	003 - Tijdelijke versterking selectiecentrum Agentschap Overheidspersoneel	13	13	
	003 - Compenserende personeelsinzet ABB (lonen)	296	296	
BINNENLANDSBESTUUR	004 - Personeelsinzet collectieve opvang (lonen)	857	857	
	005 - Compenserende personeelsinzet ABB (werking)	26	26	
	006 - Personeelsinzet collectieve opvang (werking)	350	350	
DIGITAALVLAANDEREN	001 - Vlaamse huisvestingstool	1.032	1.032	
	002 - Centrale registratietool	131	131	
FACILITY	001 - Tijdelijke versterking HFB	96	111	
	003 - Humanitaire middelen voor Oekraïne	0	1.300	
INTEGRATIE	001 - Contingent vergoedingen voor crisistolken (vrijwilligers)	3	17	
	002 - Versterking sociale tolk- en vertaaldiensten	160	208	
	004 - Contingent voor gecertificeerde tolkkosten	0	34	
	006 - Versterken juridische dienstverlening	35	35	
	007 - Hulplijn voor burgers die Oekraïners opvangen	0	154	
	009 - Begeleiding Oekraïense vluchtelingen	0	1.062	
	010 - Infosessie welkom in Vlaanderen	32	83	
	011 - Intake en regie aanbod N2	155	304	
	012 - Coördinatie burgerinitiatieven	195	256	
	013 - Inburgering middellange termijn voor Oekraïense vluchtelingen (2022)	0	1.359	
	014 - Coördinatie algemeen	3	26	
	015 - HR recruiters en payroll	0	94	
	016 - ICT medewerkers	0	36	
	018 - Versterking regulier inburgeringstraject	2.468	1.494	
ONDERWIJS	006 - Toelage anderstalige nieuwkomers kleuteronderwijs	1.412	1.412	
	014 - Extra erkenningen buitenlandse diploma's (NARIC)	436	435	
	016 - Studietoelagen Oekraïense studenten (werkingskost)	57	58	
	024 - Middelen voor net overstijgende coördinatie voor de Permanente ondersteuningscellen CLB	60	60	
	034 - Extra telmomenten kleuter en lager (werkingsmiddelen)	3.508	3.508	
	036 - Extra telmomenten secundair (werkingsmiddelen)	2.640	2.640	
OPVANGCAPACITEIT	003 - Subsidies begeleiding tijdelijk ontheemden	17.282	17.509	
	004 - Omkaderingskosten publieke plekken	498	498	
	005 - Opknapsubsidies categorie 1 - Publiek	1.965	1.965	
	006 - Subsidies beheer voor kleinere (<15), middelgrote (15 - 49) en grotere (>49) collectiviteiten	7.162	7.162	
	007 - Dagprijzen categorie 2 (netto)	2.309	2.309	
	008 - Categorie 3 - Nooddorpen Antwerpen, Mechelen en Gent (leeg)	20.280	21.886	
			-2.856	
WELZIJN	001 - Eerstelijnsondersteuning Welzijn	4.620	3.554	
	007 - 1G1P	558	919	
	014 - Preventief zorgaanbod huisartsenkringen	8	8	
	015 - Vaccinatie (excl. dienstverlening Opgroeien Regie)	113	113	
	013 - Regierol lokale GBO	0	177	
WERK	002 - Aansluiten op reguliere dienstverlening en aanbod	801	801	
	003 - TWE-OCMW	571	571	
	004 - Uitbreiding intensieve begeleiding door andere partners	105	105	
	005 - NT2-acties	58	58	
	007 - IBOT	108	108	
	008 - Job & taalcoaching	15	15	
	009 - Beroepsopleiding	1.038	1.038	
	011 - versterking van de dienst economische migratie	49	49	
	012 - versterking van de Vlaamse Sociale Inspectie	623	623	
	013 - Addenda Oekraïne bij de sectorconvenants	782	1.187	
	WONEN	001 - Opknep- en beheerskosten sociale huisvesting	1	1
		002 - Mobiele units VMSW (dienstverleningsovereenkomst)	435	435
		002 - Mobiele units VMSW (woonunits)		5.198
Totaal		73.400	80.878	

De belangrijkste posten hebben te maken met opvangcapaciteit: Subsidies ter begeleiding van tijdelijk ontheemden voor 17.282 KEUR in VAK en 17.509 KEUR VEK en nooddorpen in Antwerpen, Mechelen en Gent voor 20.280 KEUR in VAK en 21.886 KEUR VEK.

Met voorliggende herverdelingsbesluit wordt in totaal 73.400.000 euro VAK en 80.878.000 euro VEK herverdeeld. Na goedkeuring van voorliggend herverdelingsbesluit is dan nog 27.600.000 euro VAK en 35.122.000 euro VEK beschikbaar.

De volgende tabel geeft een overzicht van de reeds doorgevoerde/voorgestelde herverdelingen:

	VAK in KEUR	VEK in KEUR
Provisie 2024	101.000	116.000
Eerste herverdeling (26/04/2024)	-73.400	-80.878
Saldo	27.600	35.122

Aan de Inspectie van Financiën werd op 22 april 2024 bij hoogdringendheid advies gevraagd. Het gunstig advies werd gegeven op 24 april 2024.

De Inspectie van Financiën merkt op dat het wenselijk is om naast beleidsmatige informatie, ook een eenduidig referentiekader te hebben dat kan gebruikt worden voor de opmaak (en beoordeling) van de ramingen voor een aantal belangrijke uitgavenposten.

Zoals hierboven reeds aangegeven worden de ramingen opgesteld op basis van een PxQ berekening, waarbij rekening wordt gehouden met de periodieke uitvoeringsrapporteringen die samen met de herverdelingsbesluiten worden geagendeerd. Aangezien enkel reële kosten worden gefinancierd, is risico op dubbele subsidiëring uitgesloten.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 26 april 2024.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand, personeelsbegroting, begrotings- en informaticabudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

De Vlaamse minister, bevoegd voor Financiën en Begroting, is belast met de uitvoering van dit besluit.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende herverdeling van de provisie CB0-1CBG2AM-PR van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024;
- 2° de Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- BIJLAGE 1: Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van begrotingsartikel CB0-1CBG2AM-PR van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2024
- BIJLAGE 2: Het advies van de Inspectie van Financiën per 24 april 2024
- BIJLAGE 3: Het begrotingsakkoord per 26 april 2024
- BIJLAGE 4: Uitvoeringsrapportering Vlaanderen helpt Oekraïne - Terugblik op 2023